

Záznam

ze zasedání 155. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR,
konané dne 2. listopadu 2020 prostřednictvím videokonference

Program:

1. **Materiály k projednání**
 - 1.1 **Vyhodnocení aktuálně přijímaných opatření v souvislosti s dopady koronavirové krize**
 - 1.2 **Aktuální informace o projednávání návrhu stavebního zákona v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR**
 - 1.3 **Sociální opatření v souvislosti s útlumem těžby uhlí (v návaznosti na výstupy z jednání Uhelné komise)
Akční plán Programu RE:START**
 - 1.4 **Valorizace zvláštního příplatku a příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí**
2. **Různé**

Průběh jednání

Jednání zahájil a řídil předseda vlády a předseda RHSD ČR Ing. Andrej Babiš (dále jen „předsedající“), který v úvodu přivítal účastníky a stručně představil program jednání. Informoval rovněž o termínu příští plenární schůze, jež se uskuteční dne 14. prosince 2020.

Bod 1.1 Vyhodnocení aktuálně přijímaných opatření v souvislosti s dopady koronavirové krize

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D. MBA zdůraznil, že všechna přijímaná opatření na úrovni jednotlivých resortů jsou průběžně diskutována se zástupci sociálních partnerů, zejména se zaměstnavateli a představiteli podnikatelských svazů. Přijímaná kompenzační opatření jsou navržena tak, aby nepůsobila plošně, ale cíleně jen na postižené skupiny.

Místopředsedkyně vlády a ministryně financí JUDr. Alena Schillerová, Ph.D. doplnila, že z hlediska možností státu financovat přijímaná opatření se jako klíčové jeví schválení třetí novely zákona o státním rozpočtu a navýšení možnosti rozpočtového deficitu. Díky tomu mohla být realizace přijímaných opatření neprodleně zahájena.

Ministr zdravotnictví doc. MUDr. Jan Blatný, Ph.D. stručně informoval o aktuálním stavu vývoje epidemie na území ČR. Pro hodnocení, zda je současný stav stabilizovaný, budou důležité údaje z tohoto týdne. Důležité je také nepřeceňovat některá pozitivně vyznívající data, rozhodně není v tuto chvíli prostor pro uvolňování přijatých opatření. Pokud nedojde k zásadní změně situace, lze konstatovat, že zdravotní systém prozatím epidemií zvládá. Za účelem ochrany nejrizikovější skupiny obyvatel bude v tomto týdnu zahájeno plošné testování klientů i zaměstnanců domovů seniorů.

Prezident SP ČR Ing. Jaroslav Hanák požádal o podrobnější informaci o mimořádných odměnách pro zdravotnické pracovníky a o možnostech stanovení jasných parametrů, při jejichž splnění dojde k rozvolňování opatření. Statistické údaje o vývoji nákazy v jednotlivých zemích by vždy měly být srovnávány v přepočtu na sto tisíc obyvatel, nikoliv v absolutních hodnotách. Upozornil také na šíření nepravdivých zpráv, dle nichž nejsou v podnikatelské sféře hromadně dodržována bezpečnostní opatření.

Ministr zdravotnictví doc. MUDr. Jan Blatný, Ph.D. uvedl, že o uvolnění částky na výplatu mimořádných odměn zdravotníkům bylo požádáno rozpočtovým opatřením a zdravotníci by slíbenou odměnu měli obdržet v říjnové výplatě, tedy v průběhu měsíce listopadu. Nově ustavené pracovní týmy nyní diskutují možnosti úpravy hodnocení stupňů šíření nákazy a na základě toho bude při zachování pozitivních trendů možno diskutovat o podmínkách, za jejichž splnění by mohlo dojít k částečnému uvolnění nastavených opatření.

K možnostem stanovení jasných parametrů, při jejichž splnění dojde k rozvolňování opatření, předsedající uvedl, že tato otázka je vládou zvažována, konkrétní nastavení parametrů je však značně obtížné.

Viceprezident SP ČR Mgr. Jan Rafaj, MBA zdůraznil, že pro stanovení harmonogramu uvolňování přijatých opatření by měl být klíčový především počet hospitalizací jako prostředek k udržení zdravotního systému.

Předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR Bc. Dagmar Žitníková doplnila, že všechny nemocnice obdržely slíbené finanční prostředky na mimořádné odměny. Situace v nemocnicích je v současné chvíli vážná, a to rovněž z důvodu nedostatku personálu, přitom se ještě dá očekávat dramatický nárůst počtu pacientů vzhledem k růstu pozitivních případů v minulém týdnu. Proto nyní není na místě hovořit o uvolňování přijatých opatření. Vzhledem ke zkušenostem zejména z menších nemocnic požádala Ministerstvo zdravotnictví o vydání metodického doporučení týkajícího se používání osobních ochranných pomůcek a dohled nad dodržováním pravidla, kdy pozitivně testovaný zdravotník vykonávat práci. Závěrem se přimluvila za prodloužení platnosti voucherů na lázeňské pobyty.

Ministr zdravotnictví doc. MUDr. Jan Blatný, Ph.D. potvrdil predikce, že i při částečném zlepšení situace se nedá předpokládat bezprostřední pokles počtu hospitalizovaných. Zatížení nemocnic a zdravotnického personálu není rovnoměrné, proto jsou přijímána opatření směřující k redistribuci lidských zdrojů. Ministerstvo zdravotnictví se staví proti výkonu práce pozitivně testovaných zdravotníků, to se však netýká osob, které jsou v pracovní karanténě z důvodu kontaktu s nakaženou osobou.

Předseda ČMKOS Josef Středula upozornil na nekalé praktiky některých zaměstnavatelů, kteří formou osobní motivace nutí zaměstnance k přísnému dodržování fondu pracovní doby a obcházení stanovených opatření, a ocenil dosažení dohody s Ministerstvem práce a sociálních věcí o častějších kontrolách jejich dodržování.

Na základě dotazu viceprezidenta SP ČR Mgr. Jana Rafaje, MBA ministr zdravotnictví doc. MUDr. Jan Blatný, Ph.D. uvedl, že zaměstnance v karanténě lze po negativním výsledku antigenních testů uvolnit do práce, pokud se prokáže, že není infekční.

Předsedající doplnil, že debata o antigenních testech a jejich úhradě ze zdravotního pojištění zatím není ukončena, testy, jež má stát k dispozici, jsou nyní primárně určeny pro testování ohrožených skupin. Debata o participaci státu na testech v privátním sektoru ještě neproběhla.

K dotazu předsedy ASO Bohumíra Dufka ohledně možnosti využití škol v přírodě jako prostředku, který by mohl snížit šíření nákazy a pomoci tak školám, občanům i zaměstnanosti v sektoru ubytovacích služeb, uvedl předsedající, že prioritní je nyní znovuotevření prvního stupně základních škol. Debata o školách v přírodě nebyla vedena.

Ministryně práce a sociálních věcí Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc. rekapitulovala opatření navržená a přijatá v rámci jí řízeného resortu, mezi něž patří například prodloužení programů Antivirus A a B, probíhající diskusi o nastavení trvalého kurzarbeitu, schválení zvýšeného ošetrovného ve výši 70 % pro rodiče dětí do 10 let věku, nebo komplexní kontrolní činnost dodržování zákoníku práce a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Pokud nedojde ke shodě RHSD ČR o zvýšení minimální mzdy v roce 2021, měla by o této problematice diskutovat koaliční rada na svém zítřejším jednání. V tomto kontextu připomněla i návrh směrnice Evropské komise o přiměřených minimálních mzdách, o němž bude v budoucnu jistě vedena diskuse i na půdě RHSD ČR. Závěrem informovala o míře nezaměstnanosti za měsíc říjen 2020, kdy nezaměstnanost mírně klesla na úroveň 3,72 %.

Předseda ČMKOS Josef Středula požádal o prodloužení lhůty pro naplňování stanovených kvalifikačních předpokladů u některých profesí o 6 měsíců po ukončení nouzového stavu.

Zástupci SP ČR, KZPS i HK ČR podpořili tento požadavek.

Ministryně práce a sociálních věcí Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc. avizovala zařazení příslušného materiálu na program schůze vlády.

Předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR Bc. Dagmar Žitníková ocenila komunikaci s Ministerstvem práce a sociálních věcí při přípravě jednotlivých opatření a požádala Ministerstvo zdravotnictví o zařazení zástupců všech nemocničních zařízení, nikoliv jen fakultních nemocnic, do odborných týmů ministra. Upozornila rovněž na nepřesný propočtení navýšení mezd v zařízeních sociálních služeb.

Předsedající uvedl, že ministr zdravotnictví již avizoval vytvoření centrální koordinační skupiny se zastoupením všech nemocnic.

Ministryně práce a sociálních věcí Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc. doplnila, že při propočtu navýšení mezd v sociálních službách vycházelo ministerstvo z údajů poskytnutých Asociací poskytovatelů sociálních služeb, tyto údaje však budou ještě ověřeny.

K dotazu prezidenta KZPS Jana Wiesnera uvedl místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D. MBA, že otázka kompenzací pro subdodavatele byla široce řešena v rámci diskusí o nastavení programu Antivirus B. Živnostníci, kteří jsou dodavateli pro subjekty zasažené vládními opatřeními, mají nárok na kompenzaci ve výši 500 Kč za den, pokud prokáží, že jde o jejich převažující činnost.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí opatření přijímaná v souvislosti se současnou epidemiologickou situací s tím, že diskuse bude pokračovat na příští plenární schůzi.

Bod 1.2 Aktuální informace o projednávání návrhu stavebního zákona v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR

Ředitelka odboru stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj Ing. Žanet Hadžić informovala, že návrh stavebního zákona a doprovodného změnového zákona bude projednán dne 5. listopadu 2020. V současné době je připravován komplexní pozměňovací návrh, který se týká zejména úpravy státní stavební správy. Hlavní změna spočívá ve vrácení pravomocí kompletně do rukou státu, předpokládá se zachování vícestupňové soustavy stavebních úřadů pod vedením Nejvyššího stavebního úřadu a vytvoření specializovaného stavebního úřadu, který by rozhodoval o významných stavbách včetně staveb liniových. V rámci státní stavební správy by mělo být možné sdílení úředníků k zamezení jejich možného nedostatku na některých stavebních úřadech. Probíhají i přípravy na integraci tzv. dotčených orgánů.

Prezident SP ČR Ing. Jaroslav Hanák vyjádřil podporu vládnímu návrhu a požádal předsedajícího, aby byl návrh považován za klíčový zákon vládní koalice.

Na základě podnětu viceprezidenta KZPS ČR Ing. Jiřího Nouzy popsala ředitelka odboru stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj Ing. Žanet Hadžić blíže integraci dotčených orgánů, která v tuto chvíli směřuje především na povolení nakládání s vodami a jeho integraci do jednotného stavebního povolení. V této souvislosti probíhají intenzivní jednání s ministerstvy zemědělství a životního prostředí.

Prezident HK ČR Ing. Vladimír Dlouhý, CSc. odmítl snahy některých politických stran nezabývat se návrhem v tomto volebním období a vyjádřil návrhu plnou podporu.

Předseda ČMKOS Josef Středula upozornil na možné problémy s vlastním přesunem zaměstnanců ze samosprávy do státní správy.

Ředitelka odbor stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj Ing. Žanet Hadžić uvedla, že za účelem bezproblémového přechodu zaměstnanců již probíhají jednání se Sekcí pro státní službu Ministerstva vnitra a byla i nastavena delší legisvakanční lhůta do 1. července 2023. K dotazu předsedajícího dále uvedla, že jednotné stavební povolení bude zavedeno až s plnou účinností zákona od 1. července 2023, od příštího roku však již bude platit třicetidenní lhůta pro vyřízení všech dílčích stanovisek dotčených orgánů s fikcí souhlasu v případě jejího nedodržení.

Předseda ČMKOS Josef Středula opakovaně požádal o provedení zkušebního testu celého systému ještě před nabytím účinnosti nového zákona, aby byly prověřeny možné způsoby, jak nový systém obejít a stavební řízení opět zkomplikovat.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí stav projednávání stavebního zákona a přípravy komplexního pozměňovacího návrhu.

Vládní strana žádá sociální partnery o podporu při prosazování stavebního zákona na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

Bod 1.3 Sociální opatření v souvislosti s útlumem těžby uhlí (v návaznosti na výstupy z jednání Uhelné komise)

Akční plán Programu RE:START

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D. MBA představil aktuální stav oblastí, v nichž dochází k útlumu těžby uhlí, tedy Sokolovska a OKD. V obou uvedených lokalitách jsou implementována legislativní opatření umožňující vyplácet propouštěným horníkům kompenzační příspěvky ve výši 5.300, respektive 8.000 Kč v horizontu několika let. Klíčové je propouštěné zaměstnance umístit na trhu práce, přičemž aktuálně jde přibližně o 1.400 osob. Za tímto účelem vytvořil Úřad práce kontaktní místa přímo u dotčených podniků. Druhá část předloženého materiálu se týká programu RE:START.

Ministryně práce a sociálních věcí Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc. potvrdila zřízení mobilních poraden Úřadu práce a zahájení zprostředkování zaměstnání na dotčených místech v OKD.

Předseda Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu Rostislav Palička poděkoval za schválení příslušných legislativních opatření i za spolupráci při umísťování zaměstnanců a upozornil, že do problémů se mohou dostat i další firmy, které jsou na těžbu uhlí svou činností navázány.

Prezident KZPS Jan Wiesner informoval o konferenci, jež se za účasti zástupců dotčených krajů uskutečnila k Programu RE:START a v této souvislosti vnesl dotaz k zajištění finančních prostředků na realizaci opatření navržených v Akčním plánu.

Náměstek ministryně pro místní rozvoj pro řízení Sekce regionálního rozvoje Ing. David Koppitz uvedl, že jednotlivá opatření včetně zajištění adekvátních finančních prostředků budou podrobněji diskutována v rámci meziresortního připomínkového řízení k návrhu Akčního plánu, jež bude zahájeno v příštích dnech. Přitom jsou vedeny v patrnosti všechny zdroje financování, tedy státní rozpočet, Fond spravedlivé transformace a finance z Národního plánu obnovy.

Předseda ČMKOS Josef Středula upozornil na širší kontext zasažených regionů a naléhavou potřebu investic v těchto oblastech a požádal o podávání průběžných informací o průběhu realizace opatření v rámci Pracovního týmu RHSD ČR pro místní rozvoj a fondy EU, případně i na plenárních schůzích RHSD ČR. Rozdělování prostředků z jednotlivých finančních nástrojů přitom nesmí ve svém důsledku vést k dalším nerovnostem v rámci ČR.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D. MBA souhlasil, že předpokladem úspěšného zvládnutí situace je podpora a směřování investic do strukturálně postižených regionů, včetně posílení infrastruktury.

Vzhledem k úzké vazbě investic na vybudování kapacitní dopravní infrastruktury vnesl předseda ASO Bohumír Dufek dotaz k zajištění výstavby dálnice D6 do Karlových Varů.

Předsedající podpořil názor, že k dalšímu rozvoji Karlovarského kraje je nezbytné dokončení dálnice D6.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D. MBA v této souvislosti podal podrobnější informaci o harmonogramu její výstavby s tím, že v roce 2025 by dálnice měla být kompletně dokončená.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí předložený materiál.

Sociální partneři žádají o pravidelné poskytování informací o realizaci Programu RE:START na Pracovním týmu RHSD ČR pro místní rozvoj a fondy EU.

Bod 1.4 Valorizace zvláštního příplatku a příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí

Náměstkyně ministryně práce a sociálních věcí pro řízení Sekce legislativy Mgr. Dana Roučková představila předložený materiál, který byl zpracován na základě požadavku ASO a který rozpracovává tři varianty možného zvýšení příplatků o 25 % nebo 50% u obou hranic, variantu diferencovaného zvýšení spodní a horní hranice a variantu paušálního zvýšení o 2.000 Kč. Na

základě dohody RHSD ČR by následně byla připravena legislativní úprava nařízení vlády reflektující zvolenou variantu.

Předseda ASO Bohumír Dufek upozornil na nízké částky obou příplatků i jejich navrženého zvýšení a podpořil zvýšení o 2.000 Kč tak, aby příplatky plnily svou motivační funkci a odpovídaly rizikům, jež se k vykonávaným profesím vážou. Dlouhodobé nezvyšování příplatků připomíná obdobnou situaci v případě minimální mzdy v období před rokem 2014 a může do budoucna přinést podobné problémy při potřebě výraznější valorizace.

Prezident SP ČR Ing. Jaroslav Hanák upozornil, že zaměstnavatelé souhlasili s poskytnutím mimořádných odměn resortu zdravotnictví. S předloženým materiálem, tedy plošným navýšením, však zaměstnavatelé zásadně nesouhlasí.

Místopředsedkyně vlády a ministryně financí JUDr. Alena Schillerová, Ph.D. připomněla valorizace příplatků v letech 2017 a 2019 a roční náklady na valorizaci příplatků dle navržených variant. Vzhledem k tomu, že v příštím roce nedojde k plošnému zvyšování platů ve veřejné sféře, nepodpořila ani navrhované zvyšování příplatků.

Prezident KZPS Jan Wiesner konstatoval, že k dohodě sociálních partnerů nedošlo ani v rámci jednání příslušných pracovních týmů RHSD ČR a podkladové materiály tato jednání nedostatečně reflektují.

Předseda ČMKOS Josef Středula upozornil, že předmětem jednání je příplatek pro zaměstnance s vysokou mírou neuropsychické zátěže nebo s vysokým rizikem ohrožení života nebo zdraví. Mělo by dojít k valorizaci, aby byla tato skutečnost zohledněna v odměňování.

Náměstek ministra vnitra pro státní službu doc. JUDr. Petr Hůrka, Ph.D. upozornil, že vzhledem k charakteru příplatků a jejich pevně stanovené výši by k pravidelným valorizacím docházet mělo, ovšem adekvátně situaci. Smysl by proto dávala jen diskuse o prvních dvou variantách.

Viceprezident KZPS Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA doplnil, že plošné zvýšení o 2.000 Kč by znamenalo nadměrný zásah do nastaveného rozdělení dle náročnosti práce.

Předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR Bc. Dagmar Žitníková upozornila, že zvýšení navržené v prvních dvou variantách představuje v přepočtu řádově jen několik set korun.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR konstatuje, že na valorizaci zvláštního příplatku a příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí nedošlo ke shodě.

Bod 2 Různé

V rámci znovuotevřené diskuse o minimální mzdě sociální partneři opětovně nedosáhli shody o zvýšení minimální mzdy v roce 2021. Strana odborů především argumentovala nízkou úrovní minimální mzdy v ČR ve srovnání s ostatními zeměmi středoevropského regionu. Zaměstnavatelé zejména upozornili, že problémem není výše minimální mzdy, ale souběžné zvyšování nejnižších úrovní zaručené mzdy a tempo růstu mezd v současné krizové situaci bez predikce dalšího vývoje.

K dotazu viceprezidenta KZPS ČR Ing. Jiřího Nouzy uvedla místopředsedkyně vlády a ministryně financí JUDr. Alena Schillerová, Ph.D., že již byl vydán pokyn, na jehož základě budou testy na koronavirus hrazené zaměstnavateli jejich zaměstnancům daňově uznatelným nákladem.

Vzhledem k projednání všech bodů programu 155. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR poděkoval předsedající účastníkům Plenární schůze a její jednání ukončil.

Zpracoval:
Mgr. David Kadečka
výkonný sekretář
RHSD ČR